

SKATTEBETALEREN
BEDRIFT
#1 2015

ARBEIDSLIV:

Unngå oppsigelses- feller

REVIDERT BUDSJETT:

Scheel-løst

NÆRINGSDRIVENDE:

Gode tips til næringsoppgaven

BIL: Endring i bilbeskatning?

KOMMENTAR

**- Hva ligger
i begrepet
«fullstendige
opplys-
ninger»?**

Advokathjelpen er nær...

SBF Skatteadvokater AS tilbyr privatpersoner, bedrifter, organisasjoner og foreninger helhetlig juridisk rådgivning til fornuftige priser innenfor områdene skatt, avgift og selskapsrett.

Vi kan bistå:

... med alle skattespørsmål knyttet til privatpersoner og bedrifter

... med planlegging og gjennomføring av generasjonsskifter

... med rådgivning og gjennomføring i forbindelse med etablering av virksomhet, transaksjoner, oppkjøp og omstruktureringer

... med skatte- og avgiftsspørsmål i internasjonale forhold

... på alle stadier i klage- og tvistesaker overfor skattemyndighetene

Hos SBF Skatteadvokater skal du være sikret tett oppfølging av din sak, og vi skal oppnå best mulige resultater med riktig bruk av ressurser. Utstrakt samarbeid med Skattebetalerforeningen gir oss faglig tyngde.

Les mer om hva SBF Skatteadvokater AS kan hjelpe deg med på **sbfskatteadvokater.no** eller ring 45 95 61 71.

SBF
skatteadvokater

Innhold 1 2015

3 Leder

4 Siden sist

6 Vi svarer deg

8 Revidert budsjett 2015

Scheel-løst fra Siv Jensen.

10 Gode råd ved oppsigelser

Tiden har kommet og du må si opp folk. Her er vår guide.

15 Notiser

16 10 poster du bør passe på

Næringsoppgaven står for døren for mange. Her er noen råd.

18 Det farlige hjemmekontoret

Vanlige spørsmål og svar om hjemmekontor

20 Når urett blir rett

Om Skatteetatens praktisering av mva-regelverket

21 Unngå kataloghaier

22 Velg ditt selskap med omhu

Vurderer du å endre selskapsform? 1. juli er en viktig frist!

24 Vil endre bilskatten

Skatteetaten har sendt nye regler på høring

26 Spar skatt med barnearbeid

27 Kommentar:

Opplysninger - på tro og ære

| SKATTEFRITT |

Stig Flesland

Skattebetaleren spesial

Den lille epistelen du leser nå er en ekte nyvinning fra vår side. Fra og med 2015 kommer Skattebetaleren ut med to egne bedriftsutgaver som er spesielt rettet mot våre bedriftsmedlemmer.

Forskjellene mellom denne utgaven og ordinære utgaver av Skattebetaleren er flere. Den mest åpenbare er at denne utgaven ikke kommer ut på papir. Den er heldigital, noe som i det minste gjør det lettere å la bladet gå på sirkulasjon internt!

Dernest er stoffet i bladet rettet mot bedrifter i mye større grad enn de vanlige utgavene. Skattebetalerforeningen har bortimot 2.000 små, mellomstore og store bedrifter som medlemmer, og en del av vårt tilbud til denne gruppen er å formidle relevant stoff. En annen viktig fordel for denne gruppen er utvidet juridisk bistand – noe som dere kan lese mer om på skatt.no.

Når alt dette er sagt er det egentlig bare å håpe at dere finner noe av interesse i bladet – og skulle dere ha tips til saker vi bør ta opp eller tips som bør deles, så håper vi at dere sier fra til oss! **SB**

Siden sist

Ny arbeidsmiljølov fra 1. juli

Fra og med 1. juli gjelder det nye regler i arbeidsmiljøloven - noe som bør være verdt å bite seg merke i for din bedrift.

Det gis en ny, generell adgang til midlertidig ansettelse i tolv måneder. Arbeidsgiver får en karantene hvis arbeidsforholdet ikke videreføres, og en kvote for hvor mange som kan ansettes midlertidig i virksomheten etter denne regelen.

«Fireårsregelen» reduseres til tre år for sammenhengende ansettelser i vikariat eller på generelt grunnlag. Den nye treårsregelen gjelder kun for arbeidsavtaler som inngås etter ikrafttreddelsen.

Arbeidstidsbestemmelsene gir større mulighet til å disponere arbeidstiden slik det passer den enkelte arbeidstaker og den enkelte arbeidsplass. Endringene innebærer ikke flere arbeidstimer, mer overtid eller mer søndagsarbeid totalt.

Grensene for gjennomsnittsberegning av den daglige alminnelige arbeidstid økes noe, og den lokale handlefriheten til å fordele overtidarbeid blir også større. Etter avtale kan det arbeides flere søn- og helgedager etter hverandre enn før lovendringen.

Arbeidstilsynet og Petroleumstilsynet får adgang til å gi dispensasjon til langturnuser og andre alternative arbeidstidsordninger for helse- og omsorgsarbeid, vakt og overvåkning og visse pendlersituasjoner også når partene har kompetanse til å etablere den aktuelle arbeidstidsordningen ved tariffavtale.

Arbeidsmiljølovens aldersgrense heves fra 70 til 72 år. Samtidig innføres en nedre grense på 70 år for bedriftsinterne aldersgrenser.

Etablerte bedriftsinterne ordninger med lavere aldersgrenser enn 70 år kan beholdes inntil ett år etter 1. juli 2015, såfremt de er etablert før dette tidspunktet. Hvis de har grunnlag i tariffavtale, kan de beholdes inntil tariffavtalen utløper.

Immaterielle rettigheter

Patentstyret og Innovasjon Norge har lansert iprhjelp.no, et nettsted som skal gjøre det enklere for norske bedrifter å håndtere sine immaterielle verdier (IPR). IPR er en forkortelse for Intellectual Property Rights som på norsk er immaterielle rettigheter.

Nettstedet tilbyr blant annet en enkel selvtest som gir små og mellomstore bedrifter en viktig pekepinn på behovet for å sikre kunnskap, verdier og rettigheter i egen virksomhet.

Relevante arrangementer og hvem som kan hjelpe med rådgivning finner du også ved å gå inn på nettstedet www.iprhjelp.no. **SB**

Lavere konkurstall - og færre nye AS

Konkurstallene gikk ned med 13,6 prosent i april. Hittil i år ligger konkurstallene 2,6 prosent under fjorårets tall, viser tall fra Brønnøysundregistrene.

Hittil i år er det registrert 1 858 konkurser og tvangsavviklinger i Norge, mot 1 908 i samme tidsrom i fjor, en nedgang på 2,6 prosent. Størst nedgang hadde Aust-Agder, med -29,3 prosent. Størst økning i perioden har Sogn og Fjordane, med 70,0 prosent. Samtidig melder kredittinformasjonselskapet Experian om et kraftig fall i etableringen av nye aksjeselskaper.

- I mars i år ble det registrert bare 880 nye

aksjeselskaper, mot 2266 i fjor, som er en nedgang på hele 61 prosent. Statistikken viser at gründerspirer ikke tør ta sjansen på å etablere seg når mørke skyer truer den norske oljeøkonomien. Nedgangen er et tegn på at aktiviteten i økonomien nå er i ferd med å dabbe av, sier administrerende direktør i Experian Frode Berg i en pressemelding.

Første kvartal i år ble det etablert 5 823 nye aksjeselskaper, mot 7 768 første kvartal 2014. Antall nyetableringer innen enkeltmannsforetak og norskregistrert utenlands foretak, såkalte NUF, holder seg stabilt sammenliknet med fjoråret.

Trenger du støtte?

Det finnes et uttall støtteordninger norske bedrifter innen forskjellige bransjer kan benytte seg av. På Altinn finner du en oversikt over mange, om ikke alle, av disse ordningene.

Visste du for eksempel at designere kan få reisetilskudd? Eller at Innovasjon Norge er med på å finansiere fiskefartøy og fiskekvoter? Det finnes også en støtteordning for «innovativ bruk av tre», støtte til velferdsordninger i

landbruket og et eget distribusjonstilskudd til aviser i Finnmark. Oversikten er delt opp etter bransje, og det er enkelt å finne frem til en støtteordning. Vi kan ikke garantere at det faktisk er like lett å søke om støtten, enn si å faktisk få støtte, men i det minste er dette en god veiviser.

For hele oversikten: www.altinn.no/Starte-og-drive-bedrift/Oversikt-stotteordninger/

Momsfritak for medier

Regjeringen vil innføre fritak for merverdiavgift (nullmoms) for alle nyhets- og aktualitetsmedier. Fritaket vil ikke bare omfatte e-aviser på brett og mobil, men alle nyhets- og aktualitets-tjenester med tekst, lyd og bilde. Nullmomsen vil gjelde alle medier som i hovedsak består av nyhets- og aktualitetsinnhold, inkludert for eksempel nyhetsbaserte tv-kanaler som TV2 Nyhetskanalen, BBC World og CNN.

- Vi ønsker å fremme nyhetsformidling og samfunnsdebatt. Det bør derfor være nullmoms uavhengig av hvilken teknologi som benyttes for å formidle dette innholdet, sier finansminister Siv Jensen.

Det er vanskelig å vurdere muligheten for å få ordningen godkjent. I EU stenger det såkalte merverdiavgiftsdirektivet for å innføre nullmoms og lave momssatser på elektroniske

tjenester. Norge er ikke bundet av dette direktivet, derfor foreligger det ikke rettspraksis fra EU som kan si noe om hvordan ESA vil vurdere denne saken.

- Dette er en svært viktig sak for regjeringen. Vi skal derfor jobbe hardt for å få saken gjennom i ESA. Vi har allerede kontakt med ESA om dette og skal ha et møte i mai, sier finansminister Siv Jensen. **SB**

Lignings-ABC 2014/2015

Lignings-ABC omtaler de fleste skattespørsmål for selskaper og personlige skattytere.

Boken utkommer årlig.

Lignings-ABC er skatteetatens fortolkning av skattereglene, og din selvangivelse blir vurdert ut fra denne regelforståelsen. Lignings-ABC omtaler blant annet inntekts- og formuesligningen, spørsmål om beskatning av kapitalinntekter og spørsmål i forbindelse med næringsvirksomhet.

Boken gir god og fylldig informasjon til både næringsdrivende og lønns-takere. Lignings-ABC 2014/15 omhandler skattereglene for inntektsåret 2014, og en kort omtale av nye/endrede regler for inntektsåret 2015.

Pris: Kr. 549,- pluss frakt
Leveres innen 2-5 virkedager fra bestilling.

Bestill på skatt.no/bokhandel

Vi svarer deg

Rådgiverne i Skattebetalerforeningen gir deg svar på spørsmål om skatt, arv og avgift.

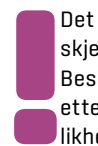

Fylle ut person-inntektsskjema?

Skal det ikke lenger fylles ut personinntektsskjema for et selskap som er DA? Hva er kommet i stedet?

Betyr det at deltakerne blir lignet som de var et AS? Dette gjelder et DA med to aktive deltakere, som kun har tatt ut arbeidsvederlag fra selskapet. Betyr enkeltpersonforetak kun én person, eventuelt med ektefelle?

Det skal ikke fylles ut personinntektsskjema for deltakerlignede selskaper. Beskatning for deltakerne beregnes nå etter deltakermodellen, som har mange likhetstrekk med aksjonærmodellen for personlige aksjonærer.

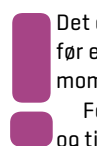
Grunnlaget for beskatning er overskuddet som tas ut av selskapet minus dekning av skattebelastningen og et skjermingsfradrag. Grunnlaget beregnes i deltakeroppgaven. Hvis eierne/deltakerne kun tar ut arbeidsgodtgjørelse vil de ikke merke noe til endringen, og beskatningen og skjemautfyllingen er stort sett som før.

Selskapsformen enkeltpersonforetak forutsetter kun en eier, med ett unntak: Ektefeller som driver næringsvirksomhet sammen regnes skattemessig som et enkeltpersonforetak (felles bedrift).

Moms-registrert?

Hva er vilkårene for å bli momsregistrert?

Det er tre vilkår som alle må være oppfylt før en virksomhet har rett og plikt til å bli momsregistrert.

For det første må man omsette varer og tjenester som er momspliktige. Hovedregelen er at omsetning av alle varer og tjenester er momspliktig, med mindre omsetningen er spesielt unntatt i momsloven. Eksempel på unntak er helsetjenester, undervisning og utleie/salg av fast eiendom.

For det andre må omsetning og uttak av momspliktige varer og tjenester ha oversteget kr 50 000 i løpet av en 12-måneders periode. Det er ikke kalenderåret som gjelder. Starter omsetningen i oktober 2009 og det i mars er 2010 er fakturert for mer enn kr 50 000, så er dette vilkåret oppfylt.

Med omsetning menes ikke overskudd, men det beløp som er fakturert ut, uten moms.

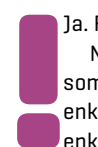
Hvis virksomheten har omsetning som ikke er momspliktig, for eksempel husleieinntekter, skal den inntekten ikke regnes med når det gjelder grensen på kr 50 000.

For det tredje må virksomheten være næringsvirksomhet. Det betyr at den må drives av en selvstendig næringsdrivende og være egnet til å gå med overskudd. Nystartede virksomheter går ofte ikke med overskudd de første par årene, men i løpet av en viss periode må virksomheten gå med overskudd.

Sameie - utleie

Når to eller flere som driver en utleievirksomhet sammen; når utleiearealet utgjør mer enn 500 m², og ligningsmyndighetene mener det er næring; er det riktig at bruttolignede sameier ikke kan drive «næring», og at det så snart som at virksomheten blir å betrakte som næring, så må man omdefinere bruttolignet sameie til deltagerlignet selskap, og registrere som f.eks. ANS i Brønnøysund?

Ja. For å presisere: Når en person driver næringsvirksomhet etableres det skattemessig et enkeltpersonforetak - uavhengig av om enkeltpersonforetaket er registrert i Brønnøysund eller ikke.

Når to eller flere personer driver næring, etableres det skattemessig et deltakerlignet selskap - uavhengig av om det deltakerlignede selskapet er registrert eller ikke. (I slike tilfelle er det en plikt til å registrere i Foretaksregisteret, men det er altså for å overholde reglene i foretaksregisterloven, og betyr ingenting skattemessig).

Oppsummert: Skattemessig er det ikke noe som heter «et bruttolignet sameie som driver næring». Drives næring, er det per definisjon et deltakerlignet selskap.

Jan H. Bangen
Advokat

Hilde Alvsåker
Avgiftsrådgiver

Joachim K. Johannessen
Advokatfullmektig

Rolf Lothe
Advokatfullmektig

Trond Olsen
Advokat

Kjell Magne Ryland
Skatterådgiver

Bård Erlend Hansen
Advokat

Regnskap og Brønnøysund

Hvem skal sende regnskapet til Brønnøysund?

Alle foretak som er regnskapspliktige etter regnskapsloven § 1-2 (dvs plikt til å utarbeide finansregnskap/årsregnskap) som har plikt til å sende inn regnskapet til Regnskapsregisteret i Brønnøysund.

Enkeltpersonforetak er først regnskapspliktige når verdien av eiendelene i virksomheten overstiger 20 mill kroner eller har mer enn 20 årsverk. De fleste enkeltpersonforetak har dermed ikke regnskapsplikt etter regnskapsloven, og har kun bokføringsloven å forholde seg til. Dermed slipper de også innsendingsplikten.

Deltakerlignende selskaper vil være unntatt fra regnskapsplikt og innsendingsplikt hvis alle disse vilkårene er oppfylt:

Mindre enn 5 mill kroner i salgsinntekt
Maksimalt 5 deltakere Gjennomsnittlig antall årsverk færre enn fem Ingen av deltakerne er juridisk person (AS el.l.)

Alle aksjeselskap og NUF er innsendingspliktige

Jeg driver et ENK uten ansatte og har tegnet en pensjonsforsikring. Utløser det plikt til å betale arbeidsgiveravgift?

Nei, det gjør det ikke. Så lenge det er snakk om egen pensjonssparing skal du ikke betale arbeidsgiveravgift.

Det er kun når man betaler innskudd til pensjonsordning for eventuelle ansatte at man må betale arbeidsgiveravgift. Hadde du drevet i AS-form, og vært ansatt i ditt eget AS, hadde du måttet betale arbeidsgiveravgift av pensjonsinnskuddet.

Jeg kjører ca 3.000 km i året med privatbilen min i næring, kan jeg bare føre opp dette fradraget i næringsoppgaven?

Når du bruker privatbilen din i næring må du også sannsynliggjøre bruken. Vi anbefaler at du lager en kjøreliste som viser når og hvor du har brukt bilen samt antall km. Antall km kan multipliseres med 4,05 [2015:4,10] og fradraget kan føres i næringsoppgaven post 7099

Revidert nasjonalbudsjett: Scheel-løst

Det reviderte budsjettet tok ikke for seg noen av Scheel-utvalgets forslag. Men det var forslag der som vil bli debattert fremover.

AV STIG FLESLAND

For «folk flest» var nok det viktigste punktet i det reviderte nasjonalbudsjettet at regjeringen vil utvide overgangsordningen for uføre, at strømavgiften øker noe og at poseavgiften likevel ikke blir innført. Dermed blir det ikke noe av Jensen-posen, Trine-posen eller hva den nå skulle ha blitt navngitt.

Samlet sett kutter regjeringen skattene også i dette budsjettet. Kuttet er på omtrent 715 millioner kroner påløpt og 800 millioner kroner bokført i 2015.

Vil favne om flere uføre

Nye skatteregler for uføre har ført til at mange vil komme dårligere ut enn de gjorde, og i forbindelse med statsbudsjettet for 2015, som ble lagt frem i oktober, innførte regjeringen en overgangsordning som skulle hjelpe litt på. Den favnet ikke bredt nok, og nå utvider regjeringen denne ordningen.

I en overgangsperiode vil derfor uføre som, på grunn av at rentefradraget får redusert verdi, får en nedgang i inntektene kompensasjon. I utgangspunktet var det slik at regjeringen ville kompensere de med en nedgang i inntektene etter skatt på mer enn 6.000 kroner, men i revidert budsjett er dette justert til 4.000 kroner.

Går tilbake på poseavgiften

Som forventet ble poseavgiften begravet etter kraftig motstand mot innføringen av denne i høringsrunden etter statsbudsjettet i oktober. Blant annet var det ikke mulig å forsvare avgiften med miljøhensyn. Det var budsjettert med at staten skulle få inn en milliard på denne avgiften, og dette måtte derfor dekkes inn på andre måter. Finansminister Siv Jensen ble utfordret på dette punktet på pressekonferansen, men besvarte spørsmålet nokså generelt.

En av konsekvensene av at poseavgiften fjernes er imidlertid at elavgiften økes noe. Fra og med 1. juli 2015 er det foreslått at avgiften på elektrisk kraft øker med 0,5 øre per kWh. Har du et årsforbruk på 20.000 kWh innebærer

det en økt strømregning på 100 kroner i året. Den reduserte satsen for industrien blir ikke endret, og regjeringen vil også skjerme store datasenter.

Konflikt om skatteinnkreving

Som ventet vil regjeringen samle skatteinnkrevingen hos Skatteetaten – noe som garantert vil skape bølger frem til det foreligger et budsjettforlik. Høringsrunden har vist at både næringslivet og sentrale faginstanser mener flytting av skatteoppkrevingen til Skatteetaten er et viktig og riktig tiltak, spesielt i kampen mot svart økonomi.

Med unntak av norske kommuner, som mister arbeidsplasser, er flere større organisasjoner positive til reformen, blant annet Skattebetalerforeningen, NHO, Revisorforeningen, Advokatforeningen, Norges autoriserte regnskapsføreres forening, Byggenæringens landsforening, Økokrim, NAV, alle fire fagforeninger i Skatteetaten og hovedsammenslutningen UNIO. En interesseorganisasjon mot økonomisk kriminalitet (NØF) skriver blant annet at dagens organisering «gavner de kriminelle» og at det er nødvendig å innlemme skatteoppkreverne i Skatteetaten for å sikre at økonomisk kriminalitet blir avdekket i størst mulig grad.

Dersom forslaget går gjennom, vil det altså bety at kemneren kommer under Skatteetaten fra 1. januar 2016. Forslaget innebærer effektivisering av flere hundre årsverk, og gir innsparinger på over 300 millioner årlig, allerede fra 2016.

På den positive siden, ifølge Finansdepartementet, blir også arbeidsgiverkontrollen styrket kraftig, og reformen skal være et viktig løft i kampen mot svart arbeid.

– Dette er et krafttak i arbeidet mot svart økonomi. Styrkingen av kontorer regionalt vil gi gode og effektive enheter over hele landet. Større og bedre fagmiljøer vil styrke kampen mot svart økonomi, gi bedre rettssikkerhet og føre til at oppgavene løses mer effektivt. Det blir enklere å ivareta likebehandling av skattyterne og bekjempe svart økonomi dersom

oppgaven ikke følger kommunegrensene, sier finansminister Siv Jensen.

I det som virker som et forsøk på å imøtekomme kommunene noe, har Finansdepartementet foreslått noen endringer på det opprinnelige forslaget fra Skatteetaten. Det innebærer flere kontorer Norge rundt og dermed et litt mindre smertefullt kutt.

– Vi vil opprettholde en god regional fordeling av arbeidsplassene. Det skal bygges attraktive og gode kompetansemiljø mange steder i landet, og det blir kontorer i alle fylker. Samtidig ivaretas effektivitet, skattefaglige hensyn og publikums behov. Nye lokasjoner gir bedre

BEDRE FOR UFØRE: En justering i overgangsreglene for uføre skal føre til at færre får svakere økonomi.

geografisk spredning i tråd med innspill fra høringsrunden, og flere statlige arbeidsplasser i regioner som har få i dag, sier Jensen.

Bilavgiftene endres

Regjeringen og samarbeidspartiene har også blitt enige om nye prinsipper og ny retning for bilavgiftene. Denne retningen ble kun skissert opp i revidert budsjett, og regjeringen varsler at man vil komme tilbake til konkrete endringer i forbindelse med de årlige budsjettene. Ifølge regjeringen skal «fremtidens bilavgifter stimulere til en nyere, sikrere og mer miljøvennlig bilpark».

Rent konkret vil det si at engangsavgiften skal legges om for å stimulere til klima- og miljøvennlige valg, effektkomponenten skal fases ut og vekt-komponenten reduseres. CO2-komponenten skal økes og være progressiv, og vurderes i sammenheng med endringene i vekt- og effektkomponentene. NOX-komponenten skal beholdes og økes.

Til sammen vil dette medføre lavere inntekter fra engangsavgiften og lavere utslipp fra norske biler som en følge av at flere kjøper ny bil og at bilparken får en lavere gjennomsnittsalder. Endringene i engangsavgiften fases inn gradvis fra og med 2016.

Såkalte «nullutslippsbiler» skal fortsatt tilgodeses i budsjettet, men regjeringen skriver at man over tid må fase ut dagens fordeler for nullutslippsbiler. Det legges opp til at avgiftsfordelene for nullutslippsbiler skal beholdes ut 2017, men deretter gradvis fases ut. Årsavgift innføres fra 2018 og 2020 med henholdsvis halv og full sats.

I tillegg vil regjeringen gi kommunene større frihet og innflytelse over de enkeltfordeler for nullutslippsbiler, som for eksempel kjøring i kollektivfelt, fri parkering og tilgang til lading.**SB**

Oppsigelse ved nedbemanning – feilene du må unngå

Tiden har kommet for å nedbemanne. På et eller annet tidspunkt må du da også forholde deg til reglene for oppsigelser. Her gir SBF Skatteadvokater og Bedriftsforbundet deg sine beste råd.

AV BÅRD ERLEND HANSEN (SBF SKATTEADVOKATER)
OG MORTEN BJERKHAUG (BEDRIFTSFORBUNDET)

Oppsigelse er et stort og komplekst tema med mange fallgruver for deg som arbeidsgiver. Det er flere formregler som må følges, for eksempel står det ikke i lovverket hva som er saklig grunn til oppsigelse. Det kreves derfor god kjennskap til både rettspraksis og juridisk teori når man skal bedømme om vilkåret til saklig grunn for oppsigelse er oppfylt eller ikke.

Du blir ikke ekspert av å lese våre råd, men du unngår forhåpentligvis å trå feil!

Arbeidsgivers rett

Utgangspunktet ved nedbemanning og oppsigelser er at det er opp til arbeidsgiver å organisere, lede og kontrollere virksomheten. Det vil også si at det er opp til arbeidsgiver å ansette og si opp arbeidstakere. Imidlertid er handlingsrommet begrenset. Flere lovbestemte regler og ulovfestede regler og rettspraksis er med på å sette rammer for hva arbeidsgiver kan gjøre.

For eksempel er det et lovkrav at oppsigelsen er saklig begrunnet og at arbeidsgiver går frem på en bestemt måte, jf. Arbeidsmiljøloven kap. 15.

Nedbemanning som følge av overtallighet kan være saklig grunn for oppsigelse – forutsatt at det har vært en forutgående og betryggende rasjonaliseringsprosess.

Omplassering

Om det foreligger saklig grunn for å gå til oppsigelse er noe som må vurderes konkret for hvert enkelt tilfelle. Vi kan like fullt peke på noen eksempler som vil gi deg en pekepinn.

Før du som arbeidsgiver eventuelt kan gå til oppsigelse, må du vurdere om arbeidstaker kan omplasseres til annet passende arbeid i virksomheten. Dersom arbeidstaker kan omplasseres til annet passende arbeid, som han/hun er kvalifisert for, vil det som hovedregel ikke være saklig grunn til oppsigelse.

Hva som er passende arbeid vil det ofte være uenighet om mellom arbeidsgiver og arbeidstaker. Men som en tommelfingerregel må arbeidstaker ofte finne seg i å ta arbeid som skiller seg en del fra tidligere arbeid.

Dersom arbeidstaker nekter omplassering kan det medføre at arbeidsgiver får saklig grunn til oppsigelse.

Sykemeldt

Sykemeldte arbeidstakere har, som mange kanskje vet, et spesielt oppsigelsesvern de 12 første månedene de er sykemeldte. Han/hun er ikke vernet mot oppsigelse som følge av nedbemanning (eller andre grunner som ikke skyldes sykdommen), men arbeidsgiver må kunne sannsynliggjøre at oppsigelsen ikke skyldes sykmeldingen i disse tilfellene. Sykemeldte arbeidstakere anbefales derfor innkalt til infor-

FORMKRAVENE DU MÅ OPPFYLLE

§ 15-4. Formkrav ved oppsigelse

(1) Oppsigelse skal skje skriftlig.

(2) Oppsigelse fra arbeidsgivers side skal leveres til arbeidstaker personlig eller sendes i rekommandert brev til arbeidstakers oppgitte adresse. Oppsigelsen skal anses for å ha funnet sted når den er kommet fram til arbeidstaker. Oppsigelsen skal inneholde opplysninger om

a) arbeidstakers rett til å kreve forhandling og reise søksmål,

b) retten til å fortsette i stillingen etter bestemmelsene i §§ 17-3, 17-4 og 15-11,

c) de frister som gjelder for å kreve forhandling, reise søksmål og for å fortsette i stillingen, og

d) hvem som er arbeidsgiver og rett saksoekt i en eventuell tvist.

Er oppsigelsen begrunnet i virksomhetens forhold, skal den også inneholde opplysninger om fortrinnsrett etter § 14-2.

(3) Dersom arbeidstaker krever det, skal arbeidsgiver oppgi de omstendigheter som påberopes som grunn for oppsigelsen.

Arbeidstaker kan kreve å få opplysningene skriftlig.

masjons og drøftingsmøter på linje med øvrige arbeidstakere. På grunn av sykmeldingen bør nok arbeidsgiver være noe fleksibel med tanke på møtetidspunkt – dersom det er praktisk mulig.

Videre vil arbeidstakers sykdom kunne bli ett av flere vurderingsmomenter i saklighetsvurderingen. For eksempel vil det tale for at arbeidstaker ikke burde sies opp dersom arbeidstakers sykdom er alvorlig og medfører vanskeligheter med å få annet arbeid. Det samme vil ofte gjelde dersom arbeidstaker på grunn av høy alder vil ha vanskeligheter med å få nytt arbeid. På den annen side er det diskutert i juridisk teori at stort sykefravær kan være saklig å legge vekt på ved utvelgelse av hvilke arbeidstakere som må gå i forbindelse med nedbemanning.

Hvem skal sies opp?

Som tidligere nevnt er det et krav om at bedriften må gjennomføre en betryggende prosess internt før det eventuelt gis oppsigelse. Dette gjelder i tillegg til formkravene som er ramset opp i arbeidsmiljøloven kapittel 15 (se egen ramme).

Denne prosessen starter gjerne med et styrevedtak eller beslutning i ledergruppen om å spare inn en bestemt sum penger, gjøre et prosentvis kutt i staben eller lignende.

Her er det viktig at man ikke gjør vedtak om

at navngitte personer skal sies opp. Det man skal bestemme er besparelsen og ikke personen. Hvem som eventuelt sies opp skal være et resultat av en betryggende utvelgelsesprosess basert på såkalte «objektive utvelgelseskriterier».

Etter at det foreligger vedtak i styre eller ledergruppe om rasjonalisering av driften, er det flere momenter som må gjøres internt i virksomheten før man kan gå til oppsigelse.

Utvelgelseskrav

Først bør det lages ett nytt organisasjonskart

som viser hvordan bedriften er tenkt utformet etter rasjonaliseringen (bokser per stilling – ikke ansikter/bestemte personer).

Det anbefales å lage en skriftlig beskrivelse av hver stilling. Her bør det skrives ned hvilke oppgaver som skal utføres, hvilket ansvar den enkelte har, hvem han/hun rapporterer til og så videre.

I tillegg anbefales at det lages en beskrivelse av hvilke objektive kvalifikasjonskrav som er nødvendig for å utføre arbeidet. For eksempel kan dette være hvilke faglige kvalifikasjoner (formell utdanning og realkompetanse) og per-

DRØFTINGSMØTER:

Arbeidstaker har rett til å ha med seg en annen person til et drøftingsmøte. Arbeidstaker kan her legge frem sitt syn på saken.

sonlig kvalifikasjoner er påkrevet for å gjøre jobben.

Deretter anbefaler vi at dere lager objektive kriterier for hvordan bedriften skal velge mellom hvilke ansatte som får bli, eller er kvalifiserte for stillingene, og hvilke ansatte som må sies opp. Her bør det fremkomme om det skal legges mest vekt på faglige kvalifikasjoner eller ansiennitet – eller om det skal benyttes en miks av disse to. I tillegg kan man også tillegge personlige kvalifikasjoner vekt. Dette kan for eksempel være advarsler, samarbeidsevner, fravær og lignende.

Ofte tilsier bedriftens behov for å beholde de mest kvalifiserte arbeidstakerne at det er ønskelig å legge vekt på arbeidstakernes kvalifikasjoner og personlige egnethet. Dermed blir ansiennitet avgjørende først dersom arbeidsgiver må velge mellom to personer som er noenlunde like med tanke på kvalifikasjoner og egnethet.

Etter at disse prosessene er ferdige bør det gjennomføres drøftinger med arbeidstakernes tillitsvalgte. Finnes det ikke tillitsvalgte anbefaler vi å drøfte saken med verneombudet. Det kan også gjennomføres allmøte der du legger frem planer og tanker om utvelgelseskriterier, og drøfter disse kriteriene med arbeidstakerne. Dette for å informere arbeidstakerne og få arbeidstakernes synspunkter på dine tanker – før det fattes endelige beslutninger.

På bakgrunn av dine planer, og eventuelle innspill fra arbeidstakerne, vil du så kunne velge ut hvilke ansatte som er aktuelle for utvelgelse til eventuell oppsigelse.

Drøftingsmøter

Har du gjennomført den interne prosessen på en betryggende måte, kan du gå videre med å gi oppsigelse til de enkelte arbeidstakerne. På dette stadiet er det flere regler i arbeidsmiljøloven kapittel 15 som må følges. Konsekvensene av å ikke følge disse formreglene kan bli at oppsigelsen ikke står seg ved eventuell rettslig prøving for domstolene. I tillegg kan arbeidstaker få krav på erstatning.

Før en eventuell oppsigelse må det innkalles til, og gjennomføres, drøftingsmøte etter arbeidsmiljøloven § 15-1. Bedriftsforbundet har mal for innkalling til drøftelsesmøte og oppsigelse på våre medlemssider (www.bedriftsforbundet.no).

Her bør du angi hva som er tema for møtet. Dette kan for eksempel være at bedriften vurderer å gå til oppsigelse som følge av nedbemanning. Det kan unntaksvis tenkes situasjoner hvor det ikke lar seg gjøre å gjennomføre drøftingsmøte først, men det anbefales å kontakte advokat dersom en slik situasjon oppstår.

Arbeidstaker har rett til å ha med seg en tillitsvalgt (eller en annen person etter eget valg) i drøftingsmøtet. Arbeidstaker skal her gis mulighet til å fremlegge sitt syn på saken, og drøfte momenter som kan være relevante når arbeidsgiver etter møtet (møtene) skal vurdere om det skal gis oppsigelse – og eventuelt til hvem.

I dette drøftingsmøtet bør dere også lage et skriftlig referat (såkalt protokoll) av bevisensyn. Vår anbefaling er at det stiller to personer fra ledelsen/eiersiden i slike møter. På den måten kan man sikre verdien av eventuelle vitnemål dersom det senere skulle oppstå en tvist i domstolen om oppsigelsens saklighet. Det er ikke krav om at arbeidstaker må signere protokollen, men det anbefales at protokollen fra

drøftingsmøtet skrives der og da og at arbeidstaker gis kopi med en gang.

Først etter at alle eventuelle nødvendige drøftingsmøter er gjennomført kan ledelsen veie de ulike opplysningene og interesser opp mot hverandre. På dette grunnlag kan du som arbeidsgiver så fatte en beslutning om hvilke ansatte du eventuelt ønsker å gi oppsigelse.

Oppsigelsen skal gis skriftlig og den skal inneholde bestemte opplysninger. Videre må oppsigelsen overleveres personlig (husk signering og dato for mottatt på arbeidsgivers kopi) eller sendes som rekommandert post (husk å feste kopi av postkvitteringen på kopi av oppsigelsen).

Konsekvenser av å trå feil

Dersom du bryter kravet til saklig grunn, bryter kravet til betryggende prosess eller bryter formreglene i arbeidsmiljøloven kan du risikere at oppsigelsen ikke står seg i en eventuell rettslig tvist. I praksis kan det innebære at arbeidstaker kan få en dom som sier at han/hun ikke kunne sies opp, og du må begynne prosessen helt på nytt.

I tillegg kan arbeidstaker ha rett til erstatning for tapt arbeidsinntekt (også fremtidig for en periode) samt erstatning av ikke økonomisk art, såkalt «tort og svie». Slike erstatningsbeløp kan komme opp i høye summer.

Bedriftsforbundet har mal for innkalling til drøftelsesmøte etter arbeidsmiljøloven § 15-1 og mal for oppsigelse på våre medlemssider (innlogging påkrevet): www.bedriftsforbundet.no/medlemsfordeler/maler og rutineguider

Andre løsninger

Bedriftsforbundets advokater får av og til spørsmål om hvordan nedbemanningen kan gjøres uten for mye støy. Vårt svar er da at det gjennomføres et møte med arbeidstaker hvor dere tar sikte på å komme frem til en minnelig avslutning av arbeidsforholdet.

Dette kan for eksempel skje ved at du, etter å ha orientert om planene for nedbemanning, spør arbeidstakerne om noen kanskje allerede har tenkt på å bytte jobb, begynne å studere, dra på en lengre reise eller lignende. Deretter kan du fortelle at arbeidsgiver kan utvise fleksibilitet med tanke på avslutning av arbeidsforholdet. I tillegg kan dere informere om at dere vil vurdere søknader om rimelige stønader for å komme over i utdanning eller annet arbeid.

Dersom dere blir enige kan dere inngå såkalt sluttavtale, som medfører at arbeidsavtalen opphører etter frivillighet. Det skal i så fall ikke gis oppsigelse. Erfaringsmessig medfører slike avtaler gjerne at arbeidstaker mottar en viss kompensasjon for å frivillig avtale at stillingen opphører, og at partene ikke har ytterligere krav

mot hverandre. For eksempel kan det ytes et bestemt pengebeløp for å dekke innteksttap i en periode før man kommer i annet arbeid, eller økonomisk stønad til utdanning.

På visse vilkår kan det også ytes skattefri erstatning, men det stilles strenge krav for at kompensasjonen skal bli skattefri.

Skatteeffektiv løsning

Utgangspunktet om at sluttvederlaget er skattepliktig (og også arbeidsgiveravgiftspliktig) gjelder uansett om oppsigelsen skyldes den ansattes forhold, nedbemanningssituasjoner eller rett og slett en avtale mellom arbeidstaker og arbeidsgiver om å avslutte arbeidsforholdet.

Det er imidlertid noen unntak fra skatteplikten, som medfører at kompensasjonen kan bli skattefri:

1) Tariffestede sluttvederlag ved ufrivillig oppsigelse

Sluttvederlag kan utbetales skattefritt dersom utbetalingen skjer ved «ufrivillig oppsigelse» og i henhold til overenskomst mellom LO og NHO. Det vil si at det er bestemmelsene i tariffavtalen som i første rekke bestemmer grensene for skattefritt sluttvederlag.

Sluttvederlagssatsene (100 % stillingstap):

50 år	kr. 20 000	59 år	kr. 70 000
51 år	kr. 20 000	60 år	kr. 75 000
52 år	kr. 25 000	61 år	kr. 80 000
53 år	kr. 30 000	62 år	kr. 80 000
54 år	kr. 40 000	63 år	kr. 65 000
55 år	kr. 50 000	64 år	kr. 50 000
56 år	kr. 55 000	65 år	kr. 35 000
57 år	kr. 60 000	66 år	kr. 20 000
58 år	kr. 65 000		

Skatteloven fastsetter også at ved avtale mellom den enkelte arbeidsgiver og arbeidstaker kan det ytes et skattefritt sluttvederlag med inntil 50 % av de gjeldende satsene – som kommer i tillegg til disse satsene.

Det vil si at en arbeidstaker på 55 år kan (ved 100 % stillingstap) skattefritt motta sluttvederlag på 50.000 kroner og i tillegg kan han/hun motta et tilleggssluttvederlag på 25.000 kroner – som også er skattefritt.

Hvis dette er en mulighet du vil benytte, kan du lese mer om sluttvederlagsordningen på www.sluttvederlag.no. Hovedvilkårene er at sluttvederlag kan ytes til arbeidstakere i alderen mellom 50 og 66 år som ufrivillig mister jobben, f.eks. på grunn av helse, nedbemanning eller konkurs.

Reglene om skattefrihet for sluttvederlag gjelder bare tariffestet sluttvederlag. Dersom det er utbetalt sluttvederlag av «vesentlig samme art» som tariffestet sluttvederlag, skal likevel skatten kunne ettergis etter søknad.

Reglene om den skattemessige behandlingen

av sluttvederlag er endret, slik at alle vilkårene for skattefrihet skal følge direkte av skatteloven med forskrift. Endringen har imidlertid ikke trådt i kraft, da det først skal gis nærmere regler i forskrift om i hvilken grad sluttvederlag skal være skattefritt. Når endringen trer i kraft vil de som ikke omfattes av tariffavtale unngå søknadsbehandlingen.

2) Erstatninger

I utgangspunktet er erstatninger som utbetales i forbindelse med oppsigelsen, og som skal dekke den ansattes økonomiske tap (f.eks. tapte arbeidsinntekter), skattepliktige. Men igjen finnes det unntak som er skattefrie:

■ Erstatning etter arbeidsmiljøloven for usaklig oppsigelse eller avskjed – begrenset til 1,5 ganger folketrygdens grunnbeløp (G).

■ Ménerstatning eller oppreisning etter skadeserstatningsloven (skattefriheten er ikke begrenset til 1,5G).

Felles for begge unntakene er at dette dreier seg erstatning for ikke-økonomisk skade, og erstatning i begge tilfeller forutsetter en krenkelse fra arbeidsgivers side. Med mindre det foreligger en rettskraftig dom som fastslår forholdet, vil en arbeidstaker måtte påvise overfor skattemyndighetene at det foreligger klanderverdige forhold fra arbeidsgivers side.

Hvordan tilpasse seg?

De lovfestede unntakene dekker langt fra alle situasjoner, og derfor bør både arbeidsgiver og arbeidstaker tenke skatt på et tidlig tidspunkt i slike prosesser – det er mulig å få til skatteeffektive løsninger også utenfor unntakene.

Dere kan for eksempel avtale at arbeidsgiveren dekker utgifter til videreutdanning. Dersom utdanningen har relevans for å få nytt arbeid, og kostnaden ikke overstiger 1,5 G, kan slik utdanning dekkes skattefritt. Her er det viktig å merke seg at det er knyttet vilkår til dokumentasjon av utgiftene.

Skal du som arbeidsgiver gi et vederlag til utdanningsstønad for en arbeidstaker er det derfor viktig at det i avtalen sies noe om at arbeidstaker må levere arbeidsgiver fakturaer/kvitteringer som dokumentasjon på utdannelsen. For ekstern utdanning (dvs. utdanning som ikke arrangeres av arbeidsgiver) gjelder det noen tilleggsvilkår knyttet til lengde på utdanningen.

Det er også mulig å oppnå skattefordeler ved å fordele sluttvederlaget over flere år. Det normale er at dere blir enige om en engangsutbetaling. Det man ikke tar høyde for da, er at utbetalingen kommer i tillegg til ordinær lønn. Dette medfører fort at arbeidstaker kommer over nivået for toppskatt. Derfor vil det gjennomgående være mer gunstig om utbetalingen fordeles over flere år. Skattemyndighetene godtar i praksis en slik fordeling,

men da må avtalen inngås før beløpet forfaller til betaling.

Et annet forhold begge partene bør ha et bevisst forhold til, er advokatutgifter som pådras i forbindelse med avslutningen av arbeidsforholdet. Utgangspunktet er at slike utgifter er fradragsberettigede både for arbeidsgiver og den ansatte. For den ansatte er inngår imidlertid fradraget i minstefradraget. I praksis blir det derfor kun fradragsrett dersom utgiftene overstiger minstefradraget (kr. 89 050 i 2015). For den ansatte vil det derfor ofte være smart å få arbeidsgiveren til å dekke kostnadene. Skjer dette som en del av sluttpakken, kan arbeidsgiveren dekke advokatkostnadene skattefritt – med mindre dere har blitt enige om ordning som er skattefri. I dette tilfellet vil ikke den ansatte kunne kreve fradrag for advokatutgifter.

For arbeidsgiveren er sluttvederlag og andre ytelser i forbindelse med oppsigelse fradragsberettiget, og dette gjelder også skattefritt sluttvederlag og skattefrie erstatningsbeløp. **SB**

Samarbeidstilbud!

Bedriftsmedlemmer i Skattebetalerforeningen får nå 25 % avslag på første års medlemskap i Bedriftsforbundet ved innmelding før 31.12.15.

Som medlem i Bedriftsforbundet får du gratis advokathjelp*, gunstige forsikringer og rabattavtaler for å drive bedrift.

Ønsker du å påvirke næringspolitikken i Norge? Bedriftsforbundet er løsningen for deg! Vi jobber for en enklere hverdag for små og mellomstore bedrifter. Bedriftsforbundet er en uavhengig næringsorganisasjon med ca 4.000 små og mellomstore medlemsbedrifter.

Priser (Kontingenten avhenger av antall årsverk):

Under 2 årsverk : 3.200 kr
[2.400 kroner for medlemmer i Skattebetalerforeningen]

2-10 årsverk: 4.800 kr [3.600 kroner for medlemmer i Skattebetalerforeningen]

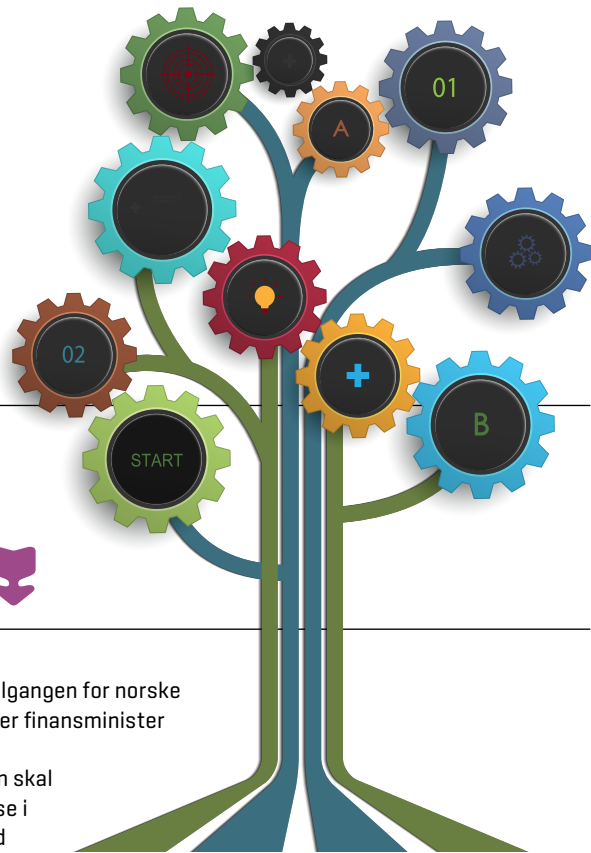
11-20 årsverk: 6.900 kr [5.175 kroner for medlemmer i Skattebetalerforeningen]

Over 20 årsverk: 9.500 kr [7.125 kroner for medlemmer i Skattebetalerforeningen]

Assosiert medlem: 1.700 kr
[1.275 kroner for medlemmer i Skattebetalerforeningen]

Mer informasjon finner du på www.bedriftsforbundet.no

*Gratis jushjelp omfatter saker som løses i «telefonrøret» eller på epost av inntil en times varighet. Jushjelp ut over dette til en gunstig egenandel.

Ikke si ja ukritisk!

Hvis du har et enkeltpersonforetak og det ringer en selger bør du være forsiktig.

– Firmaer som spesialiserte seg på enmannsforetak som ikke er omfattet av forbrukervernet, er et stadig tilbakevendende problem. Angrerettloven gjelder ikke for næringskjøp, forteller Sissel Fykse, advokat i Norges Bondelag på bondelagets egne hjemmesider.

Advokaten forteller at dersom man sier ja til næringskjøp over telefonen, er man bundet av svaret. Det vil si at du må være svært forsiktig – og kanskje også avvisende – dersom det ringer en selger: – Vær skeptisk og avvisende. Ønsker du ikke produktet, avslutt samtalen og legg på. Du trenger ikke vente på en høflig avslutning, sier Fykse.

Advokaten mener at dersom selgerne ikke godtar at du sier nei tidlig i samtalen, så er det bare å legge på – uten å tenke på at samtalen avsluttes på en unormal måte eller at du fremstår som uhøflig.

Konsekvensen av å akseptere en avtale over telefon er ofte at du binder deg til å være kunde i et bestemt tidsrom, gjerne ett år, og dermed sitter du som næringsdrivende igjen med en regning på et produkt du kanskje ikke har bruk for i det hele tatt. Uten mulighet til å klage. Da er det bedre å være litt uhøflig!

Betyr skatt noe for investeringer og verdiskapning?

I forbindelse med Scheel-utvalgets rapport, har Finansdepartementet bestemt seg for at man trenger mer informasjon om sammenhengen mellom skatt på norske eiere og investeringsnivået i Norge.

– Regjeringen ønsker et skattesystem som fremmer økonomisk vekst, letter omstilling og skaper nye arbeidsplasser. Hovedoppdraget i dette prosjektet er å analysere det private norske eierskapets betydning

for kapitaltilgangen for norske bedrifter, sier finansminister Siv Jensen.

Utredningen skal særlig belyse i hvilken grad selskapsskatt, formuesskatt og skatt på eierinntekter påvirker investeringer i innenlandsk næringsvirksomhet. Analysen skal også inneholde en vurdering av om det er regionale forskjeller i muligheten til å finansiere

lønnsomme prosjekter. Videre skal det vurderes i hvilken grad endringer i formuesskatten vil øke insentivet til entreprenørvirksomhet.

Prosjektet skal være ferdigstilt før 1. august 2015.

Kritiserer «regelrytteri»

Revisorforeningen kritiserer Regnskapsregisteret i Brønnøysund for å være alt for firkantet og bedrive «regelrytteri». Det fremkommer hos Revisorforeningen og i Finansavisen.

Bakgrunnen er at mange regnskapspliktige i år har fått forsinkelsesgebyr på 45.000 kroner, men det er noe de burde sluppet ifølge Revisorforeningen. Regnskapsregisteret i Brønnøysund har lagt om rutine og varsler ikke lenger pr. brev vedrørende purring av regnskapspliktige som ikke har sendt inn sine årsregnskap i rett tid.

– Når regnskapsregisteret

endrer praksis for varsling på et så viktig område vet de selvfølgelig at mange ikke vil få det med seg. Og det er langt fra slik at alle som unnlater å sende

inn årsregnskapet i tide er slubberter, sier Hanstad til Finansavisen.

Han mener at dette også kan skyldes unnskyldelige feil og misforståelser, og savner mer informasjon fra myndighetene. – Det hjelper lite å informere på egne sider, på Altinn eller på våre hjemmesider, hvor majoriteten av disse brukerne ikke er, sier Hanstad.

Revisorforeningen tok i mars opp saken i brev til Regnskapsregisteret. I et svar fra Finansdepartementet sendt i slutten av april tas det imidlertid ikke selvkritikk.

Ved utfylling av nærings- oppgaven:

10 poster du bør

Det er mange som svetter over næringsoppgaven i mai. Vi har samlet noen tips til enkeltposter som kan være problematiske.

AV KJELL MAGNE RYLAND

Arbeidstøy (post 6500)

Det er bare fradrag for arbeidstøy hvis du har en type jobb hvor det kreves spesielt arbeidstøy (som vernetøy), klær som ikke kan brukes privat (som sceneklær for en musiker) eller hvor det er spesielt stor slitasje på tøyet.

Det vil si at dersom du ser en gruppe musikere med sære klær, så kan det være en skattemessig årsak til nettopp det.

Bil - Bruk av privat bil i næring (post 7080)

Hvis du i løpet av året bruker din private bil i virksomheten, får du fradrag for 4,05 kroner per kilometer inntil 6.000 kilometer per bil. Maksimalt fradrag per bil blir dermed 24.300 kroner. Du har ingen plikt til å føre kjørebok, men en korrekt utfylt kjørebok som viser hvor mye du faktisk har kjørt i næringen vil ofte ha stor bevismessig verdi overfor skattemyndighetene, og er derfor helt klart å anbefale. Krever du fradrag etter kilometersats trenger du ikke levere bilskjema (RF-1125).

Bil - Privat bruk av næringsbil (post 7099)

Hvis kjøringen i næringen overstiger 6.000 kilometer per år per bil, betraktes bilen som et driftsmiddel for virksomheten din. Det medfører at du vil få fradrag for alle faktiske kostnader ved bilholdet, men må «tilbakeføre» noe av dette (altså inntektsføre et beløp) hvis du også bruker bilen privat.

Den private fordelen for bruk av næringsbil blir tillagt inntekten med det laveste av to alternativer, og i praksis vil oftest alternativ 2 være det laveste:

Alternativ 1. Sjablong som brukes for ansatte som har fri bil, dvs. 30 prosent av bilens listepris opp til 280.100 kroner og 20 prosent av det overskytende. Er bilen eldre enn tre år, blir bilens listepris redusert med 25 prosent. Alternativ 2. Den private fordel skal maksimalt utgjøre 75 prosent av alle driftsutgifter, inklusive verdiforringelse. Alle driftskostnader tas med, for eksempel årsavgift, forsikring og drivstoff. Er bilen leaset tas leasingleien med, eier man bilen tas det 17 prosent avskrivning av bilen.

Egen pensjonssparing (post 5950)

Selvstendig næringsdrivende får fradrag for frivillig pensjonssparing. Maksimal sparing er 4 prosent av personinntekt (pensjonsgivende inntekt) mellom 1 G (grunnbeløpet i folketrygden) og 12 G. I tillegg kan du, dersom du har en slik pensjonssparing, velge å sikre deg ved uførhet. Det gis også fradrag for det du betaler for innskuddsfritak ved uførhet. Premien skal føres til fradrag i næringsoppgaven post 5950, ikke i selvangivelsen. Dette gjør ordningen særlig gunstig siden du da kan få en skattebesparende effekt på inntil 50,4 prosent avhengig av din marginalsatt. Du kan få fradrag i næringsoppgaven for 2014 for premie som innbetales innen 31. mars 2015.

Kjøp av driftsmiddel (post 6000)

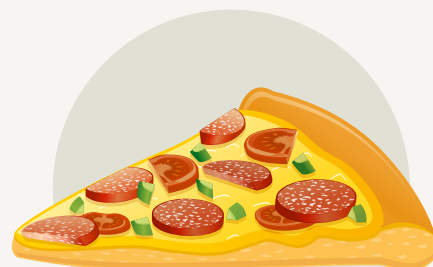
Hvis du for eksempel har kjøpt verktøy eller kontormøbler og verdien per enhet er under 15.000 kroner, kan du fradragføre hele beløpet direkte. Det stilles krav til at driftsmiddelet hovedsakelig er anskaffet til bruk i næringen og at det verdiforringes ved slit og elde. Fradraget føres i næringsoppgaven post 6500. Dersom verdien er 15.000 kroner eller mer må driftsmiddelet tas inn på saldo og avskrives.

Kontingenter (post 7495)

Hvis du er medlem av en yrkes- eller næringsorganisasjon kan du få fradrag for betalt kontingent. Det stilles krav til at organisasjonen er landsomfattende og har som formål å ivareta faglige og økonomiske interesser. Fradraget er begrenset til 3.850 kroner eller 2 promille av virksomhetens samlede lønnsutbetaling året forut for inntektsåret. I tillegg er kontingent som du betaler til serviceorganisasjoner fradragberettiget uten noen beløpsbegrensning. Liste over godkjente serviceorganisasjoner finnes på skatteetaten.no/serviceorganisasjoner.

Overtidsmat (post 7165)

Hvis du har ekstra lange arbeidsdager (over 12 timer borte fra hjemmet) kan du som selvstendig næringsdrivende fradragføre matutgifter inntil 84 kroner.

passse på

Reise og diett, ikke oppgavepliktig (post 7165)

Som næringsdrivende er du underlagt bokføringsplikt, noe som betyr at alle kostnader må kunne dokumenteres (med originalbilag). Du kan altså ikke kreve fradrag for reise- og diettkostnader etter satser. Dersom du for enkelte perioder mangler dokumentasjon eller har vanskeligheter med å skaffe dokumentasjon, men du likevel kan sannsynliggjøre utgiftene, kan du benytte Skatteetatens satser som utgangspunkt for skønsmessig fradrag. Beskriv i så fall dette i eget vedlegg til næringsoppgaven. Gir du ikke opplysninger kan du i verste fall bli ilagt tilleggsskatt på grunn av mangelfulle opplysninger.

Du kan fradragføre alle reisekostnader som er pådratt i næringen, for eksempel reise til kunder, kurs, møter og lignende. Faktiske reise- og diettkostnader føres i næringsoppgaven post 7165. I tillegg til dokumenterte merkostnader til kost ved yrkesopphold utenfor hjemmet (ikke pendlerreise), kan du som næringsdrivende kreve fradrag for småutgifter med 100 kroner per døgn. Andre reiseutgifter, for eksempel daglig reise til kontoret (eller annet fast arbeidssted), eller reise på grunn av pendling, følger vanlige regler og føres direkte inn i selvangivelsen.

« Hvis du har ekstra lange arbeidsdager (over 12 timer borte fra hjemmet) kan du som selvstendig næringsdrivende fradragføre matutgifter inntil 84 kroner.

Telefon og bredbånd (post 6995 og 7098)

Hvis du ikke har hjemmekontor, kan utgifter til fasttelefon og bredbånd (elektroniske kommunikasjonstjenester) som er knyttet til kontoret føres til fradrag i sin helhet. Men hvis du bruker mobiltelefonen både på jobb og privat, får du imidlertid bare delvis fradrag. Fradraget for mobiltelefonbruken reduseres med sjablongbeløpet for privat bruk, 4.392 kroner. Dette beløpet gjelder også om du har bredbåndabonnement som brukes både privat og i næring.

Utdanning (post 7700)

Du kan kreve fradrag for kostnader til kurs som du tar for å vedlikeholde din utdanning eller holde deg à jour med utviklingen innen ditt fagfelt. Forutsetningen er at du bruker denne utdannelsen i ditt daglige arbeid. Utgifter til grunnutdanning og videreutdanning er det ikke fradragrett for. **SB**

Ikke trå feil når du jobber hjemmefra:

Det farlige hjemme

Mange som har eget selskap velger å jobbe hjemmefra. Det er noe som har vist seg å være vanskeligere rent skattemessig enn de næringsdrivende kanskje trodde da de valgte denne løsningen. Her er noen vanlige spørsmål og svar.

Kan jeg kreve fradrag for hjemmekontor?

Næringsdrivende som har kontor i egen bolig, og kontoret kun er til bruk i næring, kan kreve fradraget for hjemmekontor. Enten et standardbeløp på kr 1.600 per år eller en forholdsmessig andel av faktiske kostnader på boligen (forsikring, kommunale avgifter, ytre vedlikehold etc.).

Faktiske kostnader må sannsynliggjøres og de må gjelde hjemmekontordelen og ikke boligdelen av huset. Kostnader som ikke kan henføres til spesielle deler av eiendommen, fordeles i forhold til leieverdien for boligdel og ervervsdel. Dette vil typisk være forsikring, kommunale avgifter og ytre vedlikehold.

Eksempel: Dine samlede utgifter til vedlikehold, kommunale avgifter, villaeierforsikring, innboforsikring og strøm mv i løpet av året er 40.000 kroner. Hjemmekontoret utgjør 10 % av boligarealet. Fradraget for hjemmekontor settes derfor til 4.000 kroner for hele året.

Vær oppmerksom på at den delen av boligen som har vært benyttet til hjemmekontor i næringsvirksomhet, og hvor fradrag er krevd etter reglene over, ikke kan selges med skattefri gevinst iht. reglene om bo- og eiertid.

I leid bolig settes fradraget til en forholdsmessig andel av betalt husleie.

Eksempel: Din leiekostnad er 10.000 kroner per måned. Hjemmekontoret utgjør 10 % av boligarealet. Fradraget for hjemmekontor er 12.000 kroner for hele året.

Drives næringen som aksjeselskap og kontoret aksepteres som et såkalt «avdelingskontor» (dvs. et lokale som er egnet for bedriften med egen inngang, sanitærforhold mv.), kan det kreves fradrag for betalt leie på ordinær måte. (NB! Dette spørsmålet bør avklares på forhånd.)

Leien må fastsettes til vanlig markedsleie på

MER OM TEMAET

Hvis du logger inn på våre hjemmesider, skatt.no, vil du finne mer om hjemme-kontor og hvilke regler som gjelder.

kontorlokale. Ved fastsettelse av markedsleie må det tas hensyn til at kontorlokaler i bolig i boligstrøk er mindre attraktivt

Leid lokale i egen bolig

Kan jeg kreve fradrag for en estimert husleie når jeg bruker rom i egen bolig i mitt enkelt-personforetak?

Nei, det kan du nok ikke. Hadde du drevet i form av AS, kunne du på visse vilkår leid ut deler av boligen til AS'et og fått fradrag for husleien.

For enkeltpersonforetak er det derimot kun mulig å kreve fradrag etter reglene om hjemmekontor. Fradraget kan enten settes til 1.600 kroner per år, eller til forholdsmessig andel av faktiske utgifter (altså så stor andel av strøm, forsikring og liknende som faller på hjemmekontoret). Det er et vilkår for slikt fradrag at det dreier seg om rom/lokaler til eksklusiv bruk i næringen.

Salg av bolig - hjemmekontor

Jeg eier en bolig og er selvstendig næringsdrivende. Jeg har leid ut en del (mindre enn hoveddelen) til firmaet mitt. Hvordan er regelverket rundt gevinstbeskatningen ved salg?

Har du krevd fradrag i næringsoppgaven for hjemmekontor fordi du har et enkeltpersonforetak eller et avdelingskontor for eget AS i boligen (har mottatt skattefrie leieinntekter fra aksjeselskapet), vil det bli gevinstskatt på 27 prosent på den delen av boligen som er brukt i næring.

En mulig tilpasning er å ikke bruke boligen i næring de siste 12 månedene, slik at hele boligen blir brukt til boligformål i ett av de to siste år. Det er en forutsetning for å selge hele boligen skattefritt.

Næringsdrift fra bolig - og senere salg

Dersom en driver virksomhet og bruker stuen i boligen til kontor nå og da, kan dette få konsekvenser for en eventuell senere realisasjon med kravene om bo- og eiertid?

For at noe skal anses som hjemmekontor, må det utelukkende brukes i næring. Så lenge du også bruker kontorlokalet privat er det ikke noe problem i forbindelse med senere realisasjon.

Det vil si at dersom du oppfyller kravene til bo- og eiertid kan du selge hele boligen som sådan uten å betale skatt av eventuell gevinst.

Men det medfører at du selvfølgelig ikke kan kreve fradrag i næringsoppgaven/selvangivelsen for hjemmekontor.

Fradrag for møbler?

Jeg har kjøpt endel kontormøbler og PC-utstyr til min selvstendige næringsvirksomhet. Hvordan er det med fradragsretten?

Driftsmidler som ikke har en verdi på over 15.000 kroner kan fradragsføres i næringsoppgaven direkte. Er verdien på over 15.000 kroner må utgiften aktiveres og avskrives. Inventar avskrives med en sats på 20 % årlig (saldogruppe d). Driftsmidler i saldogruppe d kan i ervervsåret startavskrives med inntil 10 % av kostpris i tillegg til ordinær saldoavskrivning på 20 %. Kontormaskiner avskrives med en sats på 30 % årlig (saldogruppe a).

Det må føres eget saldorskjema, og avskrivningene føres til fradrag i næringsoppgaven. Restsaldo skal også inn i næringsoppgavens. **SB**

kontoret

Merverdiavgiftbehandling i Skatteetaten:

Når urett blir rett

Sivilombudsmannen kom i mars med en uttalelse de burde sluppet å komme med, basert på et vedtak fra Skatteetaten som var feil og en klagebehandling som burde ha avdekket feilen.

AV HILDE ALVSÅKER, AVGIFTSRÅDGIVER I SKATTEBETALERFORENINGEN

En sak Sivilombudsmannen tok opp viser at ikke alt er som det skal når Skatteetaten behandler saker som omhandler moms. I dette tilfellet var sakens kjerne slik:

Et selskap ble nektet fradrag for inngående mva, fordi salgsdokumentasjonen ikke var formelt riktig. Fakturaen manglet bokstavene «MVA» og et organisasjonsnummer. Klagenemnda opprettholdt vedtaket, men Skattedirektoratet bekreftet overfor Sivilombudsmannen at vedtaket var i strid med gjeldende rett, og konfrontert med dette valgte klagenemnda å oppheve vedtaket.

Dessverre er det ikke første gang Skatteetaten fatter vedtak i strid med gjeldende rett, og heller ikke første gang klagenemnda lar slike vedtak passere.

For oss i Skattebetalerforeningen virker det som om Skatteetaten og klagenemnda praktiserer regelverket feil, eller rett og slett ikke kjenner godt nok til det. Formelle feil ved salgsdokumentasjonen er ikke i seg selv tilstrekkelig til å nekte fradrag. Hvis omsetningen er reell og selger er registrert, så skal kjøper ha fradragrett.

For å ha et ubetinget krav på fradrag for inngående merverdiavgift må fradraget kunne dokumenteres med korrekt faktura. Dersom det er feil ved fakturaen må kjøper be selger om en ny salgsdokumentasjon. Dette går fram av bokføringsforskriften § 5-5-1. Selv om feilen ikke kunne rettes i økonomissystemet, ville det korrekte være å skrive kreditnota og ny faktura. Det ble også senere gjort i denne saken.

I bokføringsforskriften heter det at dersom det ikke lar seg gjøre å få ny fakturaen fra selger, må kjøper sannsynliggjøre at kjøpet er en reell utgift i kjøpers virksomhet. I bokføringsforskriften er det altså tatt høyde for at kjøper kan få fradrag selv om fakturaen ikke er formelt korrekt.

I denne saken begrunner skattekontoret vedtaket (blant annet) med at:

«Når selger på salgsdokumentet er nevnt med galt navn og organisasjonsnummer, synes det som om selger ikke har rapportert inn avgiftspliktig omsetning.»

I dette tilfellet var selger registrert, og det er det som er avgjørende for om kjøper skal få fradrag selv om fakturaen har formelle feil. Det hadde uansett ikke vært vanskelig for skattekontoret å sjekke om omsetningen var bokført hos selger/utleie. Kjøper og selger var til og med i samme konsern, og i dette tilfellet var omsetningen bokført hos utleier.

Skattekontoret skriver i innstillingen til klagenemnda:

«Avgiftsmyndighetene er riktig nok i prinsippet ikke avskåret fra likevel å innrømme fradragrett i slike tilfeller. Det følger imidlertid av formålet bak regelverket av preventive hensyn og kontrollhensyn at den næringsdrivende i disse tilfeller må avfinne seg med at kravene til dokumentasjon av fradragrett for inngående avgift tolkes strengt. Hvis man tok et annet utgangspunkt ville bestemmelsen miste mye av sin funksjon og kontrollopgaven ville bli svært vanskelig. Merverdiavgift gir grunnlag for utbetaling av negativ skatt, og et slikt system forutsetter klare krav til dokumentasjon av inngående avgift.»

Her ser vi i prinsippet at skattekontoret lager sine egne regler på tross av hva Finansdepartementet og Skattedirektoratet har gitt uttrykk for. Skattekontoret mener rett og slett at en fradragrett, som er hjemlet i mva-loven, må vike for kontrollhensyn og statens proveny.

Skattekontoret hevder det finnes flere eksempler på vedtak hvor formfeil alene har ført til at fradrag er nektet. Det tror vi skattekontoret dessverre har rett i, men det gjør ikke skattekontorets standpunkt mer riktig av den grunn. **SB**

«Dessverre er det ikke første gang Skatteetaten fatter vedtak i strid med gjeldende rett, og heller ikke første gang klagenemnda lar slike vedtak passere.»

Unngå kataloghaier

Sommeren er høytid for kataloghaiene. Ikke la dem lure deg eller din bedrift - følg disse **7 rådene fra ekspertene!**

1. Ikke aksepter et tilbud uten at du er sikker på hva det omfatter. Hvis både produktet og bedriften er ukjent, bør du være ekstra på vakt. Vær særlig oppmerksom på bedrifter som spiller på navnelikhet med etablerte produkter eller bedrifter. Kontroller at en eventuell henvisning til eksisterende kunderelasjon er reell. Be eventuelt om å få oversendt kopi av avtale som påstås å være inngått tidligere.

2. Be om å få tilbudet skriftlig. Selgere som har hastverk med å få sluttet en avtale er det all grunn til å være skeptiske til. Under forutsetning av at du finner tilbudet interessant, be om å få oversendt tilbudet skriftlig slik at du kan vurdere det i ro og mak.

3. Les avtalevilkårene grundig. Les særlig bestemmelser om pris, betaling, bindingstid og opphør. Les gjennom all tekst, også den som er skrevet med liten skrift. Sjekk at ordrebekreftelser og fakturaer virkelig stemmer overens med det du mener å ha bestilt eller avtalt.

4. Er selger pågående - vær skeptisk. Hvis du blir forsøkt presset til å takke ja til et «spesielt godt tilbud», er det god grunn til å være ekstra skeptisk. Ikke la deg presse av at tilbyderer sier det haster med å ta en avgjørelse. Merk at det ikke gjelder noen generell angrerett for næringsdrivende slik som for forbrukere.

5. Responder på feil. Ta deg alltid tid til å sende en enkel, skriftlig reklamasjon til avsender hvis du mottar uriktige ordrebekreftelser, fakturaer, inkassovarsler el.l. - og gjør det raskt.

6. Ikke betal for å bli kvitt et problem. Ved å betale denne type fakturaer er du med på å opprettholde inntektsgrunnlaget til useriøse aktører og dermed indirekte bidra til at enda flere næringsdrivende blir utsatt for problemene.

7. Ikke la deg skremme av ordet «inkasso». Hvis du kan dokumentere at du har bestridt kravet (se pkt 5) og at dine innsigelser er berettigede, kan ikke et inkassofirma inndrive kravet. Et bestridt krav der innsigelsen ikke er åpenbar grunnløs kan ikke inndrives ved inkasso, men må gå veien om de ordinære domstoler for å få dom for kravet som deretter eventuelt kan inndrives. Les mer om inkasso på forbrukerportalen [disse reglene gjelder for inkasso i sin alminnelighet.] **SB**

KILDE: VARSLINGSLISTEN.NO

Avgiftsnytt - abonnement

Avgiftsnytt kommer ut seks ganger i året og inneholder blant annet dommer, lovendringer, forskrifter, uttalelser fra avgiftsmyndighetene om merverdi-, investerings- og særavgifter.

Hvert år kommer forskriftsamlingen som inneholder merverdiavgiftsloven og mva-forskriften. I tillegg er bokføringsloven, skattebetalingsloven og kompensasjonsloven for kommuner med forskrifter tatt inn.

Abonnement:

Medlemmer kr 795,-
Øvrige kr 895,-

Bestill på skatt.no/bokhandel

Omdanning av selskaper:

Velg ditt selskap med

Vurderer du å endre selskapsform på selskapet ditt i løpet av året? Da er det i så fall en frist du bør passe godt på!

AV BÅRD ERLEND HANSEN

Hvilken organisasjonsform du velger for din virksomhet har betydning i en rekke sammenhenger. En ting er ditt ansvar for forpliktelser i virksomheten. I tillegg kommer blant annet krav til organisasjon og kapital, eierpåvirkning og muligheter for uttak fra virksomheten.

Med andre ord har valget du tar har viktige skattemessige konsekvenser, og skattehen-syn bør derfor stå sentralt i dine vurderinger. Dersom du allerede har et selskap og er godt i gang med virksomheten, er det greit å vite at du innenfor visse rammer kan fortsette i en annen organisasjonsform – dersom du finner ut at det er mer hensiktsmessig.

Hva er alternativene?

De mest aktuelle organisasjonsformene for mindre foretak er enkeltpersonforetak, ansvarlig selskap, og aksjeselskap. Mange har dessuten organisert seg gjennom NUF – utenlandsk selskap som er registrert med filial i Norge. Særlig i enkelte næringer, som for eksempel landbruk, vil også samvirkeforetak være aktuelt.

Enkeltpersonforetak (EPF): Det er ingen egen lovgivning om EPF, og kjernen i foretaksformen er at en fysisk person står ansvarlig for en næringsvirksomhet. Virksomheten er altså ikke juridisk atskilt fra innehaveren, og innehaveren har fullt ansvar for forpliktelsene.

Du er ikke avhengig av å ha en aksjekapital eller skyte inn penger på annen måte, det er heller ikke et krav om egne organer og det er ikke et formelt skille mellom økonomien i foretaket og innehaverens økonomi. Dette valget gir dermed stor fleksibilitet, noe mange setter stor pris på, men nedsiden er at du som innehaver er fullt ut ansvarlig for forpliktelsene i virksomheten.

Ansvarlig selskap: Ansvarlig selskap er bare aktuelt der det er flere deltakere i virksom-

heten. Ansaret for selskapsforpliktelsene er ubegrenset og personlig for deltakerne, og utgangspunktet er at hver av deltakerne hefter personlig for hele gjelden, noe som kalles solidaransvar.

Dere kan imidlertid bestemme dere for at deltakerne bare skal være ansvarlig for en andel tilsvarende eierandelen, eller delt ansvar. Her er det en selskapsavtale som er utgangspunktet når det gjelder kapitalkrav, selskapsorganer og utdelinger.

Gjennomgående er dette et valg av selskapsform som gir fleksibilitet. Selskapsloven inneholder imidlertid minstekrav til selskapsmøte, og utdeling av overskudd kan kun skje innenfor visse rammer. I praksis vil det sis at overskuddet kan deles ut hvis ikke midlene trengs til å dekke selskapsforpliktelser og utdelingen ikke skader selskapets eller kreditorenes interesser.

Aksjeselskap: Det grunnleggende kjennetegnet for et aksjeselskap er at ingen av deltakerne (aksjonærene) har personlig ansvar for selskapets forpliktelser. Har du investert i et aksjeselskap er ditt ansvar begrenset til ditt kapitalinnskudd. Nettopp fordi kreditorene bare kan holde selskapet ansvarlig for forpliktelsene, er det strengere regler for kapitalinnskudd, utdeling og organisasjon i et aksjeselskap. Reglene om aksjeselskaper har imidlertid gjennomgått omfattende forenklinger. Her kan vi nevne kort:

Kapitalkravet er redusert til 30.000 kroner. Det er større fleksibilitet til å foreta utdelinger i løpet av året. Reglene om lån fra selskapet er lempet.

Aksjeloven stiller likevel krav til organisasjon (styre og generalforsamling) og ansvarsbegrensningen gjør at det er nødvendig med regler om kreditorbeskyttelse. Aksjeselskapet skal for eksempel til enhver tid ha en forsvarlig egenkapital utfra risikoen ved og omfanget av virksomheten, noe som også er styrende for utdelingsadgangen. Aksjeselskaper har i utgangs-

« Skal om-danningen ha virkning for inneværende år, må melding om omdanningen være sendt til Brønnøysund-registrene innen 1. juli.

punktet plikt til å ha revisor, men i mindre selskaper kan man velge dette bort.

Hva er skattekonsekvensene?

Det går et hovedskille, rent skattemessig, mellom aksjeselskaper (og andre selskaper med begrenset ansvar) og foretaksformer der eiernes ansvar ikke er begrenset til innskutt kapital:

Aksjeselskaper er egne skattesubjekter og ansvarlig for egen skatt. Overskudd skattlegges med en flat sats på 27 prosent. Aksjonærene skattlegges bare ved utdeling (utbytte) eller realisasjon av aksjene. Her er utgangspunktet at personlige aksjonærer er skattepliktige (27 prosent) for aksjeutbytte og gevinst ved realisasjon av aksjene – det som heter «aksjonærmodellen».

Ved beregning av utbytte og gevinst, har man krav på et særskilt fastsatt skjermingsfradrag. Aksjonærer som er organisert som aksjeselskap eller tilsvarende selskap, er ikke skattepliktig for aksjeutbytte og aksjeinntekt (dersom eierandelen er 90 prosent eller mindre av selskapet skal likevel 3 prosent av aksjeutbyttet inntektsføres) – noe vi kaller «fritaksmetoden».

Utdeling fra selskapet er derfor først skattepliktig når dette mottas av personlige aksjonærer. Aksjeselskapet gir derfor muligheter til å utsette beskatningen. Marginal skattesats for aksjeinntekter (også hensyntatt beskatningen i selskapet) er i dag på 46,71 prosent. Personinntekt forutsetter at det tas ut lønn fra selskapet.

Ansvarlige selskaper er derimot ikke egne skattesubjekter. I stedet beregnes inntekten (overskudd eller underskudd) hos selskapet og deretter fordeles dette til beskatning hos deltakerne (deltakerligning). Du kan altså få fradrag for underskudd i selskapet i din personlige ligning. Overskuddet skattlegges etter en flat sats på 27 prosent. Utdelinger fra selskapet (utover skjermingsfradraget) til personlig deltaker

skattlegges i tillegg som kapitalinntekt hos deltakeren (27 prosent, «deltakermodellen»). Det samme gjelder gevinst ved realisasjon av andel i slikt selskap. Skatteplikten for utdelinger gjelder bare personlige deltakere. Marginal skattesats blir dermed den samme som i aksjeselskaper (p.t. 46,71 %). Arbeidsgodtgjørelse fra selskapet skattlegges særskilt.

Enkeltpersonforetak er i likhet med ansvarlige selskaper ikke eget skattesubjekt. Innehaveren er derfor selv ansvarlig for skatten. Også her får du også fradrag i din personlige ligning for underskuddet i virksomheten.

Det er ikke skatt på utdeling av midler fra foretaket til innehaveren, men til gjengjeld skal det beregnes personinntekt virksomhetens inntekter uavhengig av faktiske utdelinger («foretaksmodellen»). Av slik beregnet personinntekt skal det betales toppskatt og trygdeavgift, noe som innebærer at den marginale skattesatsen p.t. er 50,4 % for inntekt fra virksomhet i EPF.

Kan jeg omdanne?

Det er vanskelig å si noe helt generelt om hvilken selskapsform som er mest hensiktsmessig for deg. Det avhenger rett og slett av en rekke

faktorer i nettopp din virksomhet. Ansvarsbegrensningen - og ikke minst mulighetene som ligger i fritaksmetoden - tilsier imidlertid at det ofte vil være hensiktsmessig å organisere virksomheten som aksjeselskap. Forenklingene i aksjeloven fra 2013 gjør også dette valget lettere. Har virksomheten underskudd, typisk i oppstartsfasen, vil mulighetene for fradrag i personlig ligning for underskuddet kunne tilsi at man organiserer seg som EPF eller ansvarlig selskap.

Overgang fra en organisasjonsform til en annen innebærer som utgangspunkt skattemessig realisasjon, og kan derfor medføre skatteplikt. Det er imidlertid gitt særskilte regler i skatteloven om skattefri omdanning. Etter disse reglene kan man omdanne et enkeltpersonforetak til ansvarlig selskap uten at det utløser skatt. Og kanskje viktigere – man kan omdanne EPF, ansvarlig selskap og NUF til aksjeselskap.

Det mest sentrale vilkåret for omdanning er at det skjer med skattemessig kontinuitet, det vil si at skatteposisjoner videreføres. Og det viktigste for deg nå i mai: Skal omdanningen ha virkning for inneværende år, må melding om omdanningen være sendt til Brønnøysundregistrene innen 1. juli. **SB**

Kopierer svenske regler:

Vil endre bilskatten

Fra og med neste år kan det være at du får helt nye regler å forholde deg til innen bilbeskatningen. Skattedirektoratet har nylig sendt ut forslag til nye regler på høring til utvalgte instanser. Dette er endringene.

Skattedirektoratet vil i et høringsforslag endre skattereglene for bilbeskatning, og det er i hovedsak tre grupper/tilfeller som forslaget omfatter:

- Yrkesbiler i varebil klasse 2 (og lette lastebiler, under 7.500 kg).
- Yrkeskjøring utover 40.000 kilometer.
- Avklaring av «sporadisk bruk» – tilfeller der arbeidsgiver stiller bil til disposisjon for arbeidstaker.

Skattedirektoratet skriver i høringsforslaget at det er behov for å gjennomgå reglene for individuell verdsettelse av yrkesbiler som bare kan benyttes til reiser mellom hjem og arbeidssted. Reglene tillater i dag ikke privat bruk ut over arbeidsreise. Dersom yrkesbilene benyttes privat utover arbeidsreiser medfører dette fordelsbeskatning.

Dette fører til urimelige utslag for berørte skattytere.

Forslaget til Skattedirektoratet er derfor at man kan velge mellom to alternativer, et valg som gjøres av arbeidsgiver, og som må gjøres på årsbasis.

Redusert listepris

Det første alternativet er at man reduserer listeprisen i sjablongmodellen med 100.000 kroner. Dette er den løsningen som er enklast å administrere, både for arbeidsgiver og myndighetene, men den kan fortsatt gi deg som skattyter en kraftig skatteregning.

Eksempel 1: Bil med listepris kr 300.000 er registrert som varebil klasse 2. Bilen er stilt til disposisjon for montør som frakter verktøy og varer til ulike oppdragssted. Arbeidsgiver kan ikke legge frem tilstrekkelig dokumentasjon for hvor mange kilometer som er kjørt og hva slags type kjøring det dreier seg om. Det er benyttet satser for inntektsåret 2015.

På bakgrunn av dette fastsettes fordelene til følgende:

Listepris kr 300.000

Kr 200.000 utgjør nytt beregningsgrunnlag etter reduksjon med bunnfradrag

Kr 200.000 x 30 % = kr 60.000 utgjør fordelene

Eksempel 2: Bil med listepris kr 500.000 er registrert som varebil klasse 2.

Bilen er stilt til disposisjon for snekker som oppbevarer arbeidsutstyr i bilen. Bilen benyttes også til å frakte bygningsmaterialer ut til de forskjellige oppdragsstedene. Arbeidsgiver kan ikke legge frem tilstrekkelig dokumentasjon for hvor mange kilometer som er kjørt og hva slags type kjøring det dreier seg om. Det er benyttet satser for inntektsåret 2015.

På bakgrunn av dette fastsettes fordelene til følgende:

Listepris kr 500.000

Kr 400.000 utgjør nytt beregningsgrunnlag etter reduksjon med bunnfradrag

Kr 286.000 x 30 % = Kr 85.800 for verdi under innslagspunkt trinn 2

Kr 114.000 x 20 % = Kr 22.800 for verdi over innslagspunkt trinn 2

Fordelen etter reduksjon med bunnfradrag utgjør dermed kr 108.600.

Elektronisk kjørebook

Det andre alternativet er at man lener seg på elektronisk kjørebook. Verdsettelsen av fordelene for skattyter baserer seg dermed på den faktiske bruken.

Eksempel 1: Bil med listepris kr 300.000 er registrert som varebil klasse 2. Bilen er stilt til disposisjon for montør som frakter verktøy og varer til ulike oppdragssted. Arbeidsgiver legger frem dokumentasjon som oppfyller kravene. Dokumentasjonen viser at kjøringen fordeler seg slik. Det er benyttet satser for inntektsåret 2015.

Totalt utkjørt distanse for bilen 30.000 kilometer

Dokumentert yrkeskjøring 20.000 kilometer

Resterende distanse – total privatkjøring 10.000 kilometer

På bakgrunn av dette fastsettes fordelene til følgende:

Fastsatt fordel utgjør 10.000 x kr 3,40 Kr 34.000

Eksempel 2: Bil med listepris kr 500.000 er registrert som varebil klasse 2. Bilen er stilt til disposisjon for snekker som oppbevarer arbeidsutstyr i bilen. Bilen benyttes også til å frakte bygningsmaterialer ut til de forskjellige oppdragsstedene. Arbeidsgiver legger frem dokumentasjon som oppfyller kravene. Dokumentasjonen viser at kjøringen fordeler seg slik. Det er benyttet satser for inntektsåret 2015.

Totalt utkjørt distanse for bilen 50.000 kilometer

Dokumentert yrkeskjøring 25.000 kilometer

Resterende distanse – total privatkjøring 25.000 kilometer

På bakgrunn av dette fastsettes fordelene til følgende:

Fastsatt fordel utgjør 25.000 x kr 3,40 Kr 85.000

Dersom forslaget vedtas blir de som i dag får et tillegg for privat kjøring basert på kjøring mellom hjem og arbeidssted tvunget til å anskaffe elektronisk kjørebook dersom de vil ha samme beskatning som i dag. Alternativet vil være sjablongbeskatning, som sannsynligvis vil innebære høyere skatt.

Flere konsekvenser

De foreslåtte endringene i reglene for beskatning av firmabil får også betydning for skattytere som blir skattlagt for privat bruk av yrkesbil. Alternativene for verdsettelse av fordelene knyttet til den private bruken skal derfor også anvendes ved beregningen av tillegget for privat bruk av yrkesbil.

Etter gjeldende regler kan imidlertid ikke tilbakeføringen for privat bruk av yrkesbil settes høyere enn 75 prosent av de beregnede

VI TRENGER INNSPILL

Disse reglene skal, ifølge Skattedirektoratet, være en forenkling for arbeidsgiver og skattyter. Men det kan dukke opp uheldige konsekvenser av forslaget - og her trenger vi deres hjelp. Er det noe i forslaget dere mener er uheldig eller som gir uheldige konsekvenser, og som må adresseres? I så fall håper vi at dere kan gi oss tilbakemelding på epost: post@skatt.no

samlede kostnadene til bilholdet. Dette taket videreføres.

Erfaringer fra informasjons-, veilednings- og kontrollarbeid viser, ifølge Skattedirektoratet, at det i mange sammenhenger er uklart hvilken dokumentasjon som skal ligge til grunn for en påstand om at yrkeskjøringen overstiger 40.000 kilometer. Konsekvensene er av betydning for plikten til å gjennomføre forskuddstrekk og beregne arbeidsgiveravgift, spesielt om det viser seg at reduksjonen ikke er berettiget fordi yrkeskjøringen er under 40.000 kilometer.

Deretter påpekes det at arbeidsgiver har behov for regler som gir forutsigbarhet i den løpende verdsettelsen, og Skattedirektoratet foreslår derfor å oppheve regelen om redusert fordelsbeskatning for arbeidstakere som bruker bilen mer enn 40.000 kilometer i yrket.

Sporadisk adgang til privat bruk av bilen skal ikke utløse fordelsbeskatning etter standardregelen. Får adgangen til privat bruk et minstemål av regularitet eller varighet, gjelder imidlertid hovedregelen i skatteloven § 5-13.

Skattedirektoratet foreslår derfor å tallfeste hva sporadisk bruk innebærer, der begge vilkårene må være oppfylt:

- Inntil 10 kalenderdager med faktisk bruk per år.
- En sammenlagt privat kjørelengde på høyst 1.000 kilometer.

I høringsuttalelsen skriver Skattedirektoratet at «privat bruk som overstiger antall ganger er tilstrekkelig for at det foreligger mer enn sporadisk bruk, selv om antall kilometer ikke overstiger fastsatte grenser. Motsatt vil bruk som overstiger antall kilometer totalt for at det foreligger mer enn sporadisk bruk være tilstrekkelig, selv om antall ganger per år ikke overstiger fastsatte grenser. Et forslag skal omfatte alle typer biler.» **SB**

Har du egen bedrift?

Spar skatt med barnearbeid

Dersom du har egen virksomhet er det gunstig for alle parter om barna får bistå i arbeidet.

AV STIG FLESLAND

Barnearbeid kan være en god ting. I hvert fall når far og/eller mor har eget selskap.

– Hvis du har behov for bistand til å gjøre greie oppgaver i virksomheten din, og barna har muligheten til å gjøre jobben i stedet for deg, er det en gunstig løsning for alle parter, sier Jan H. Bangen, advokat i Skattebetalerforeningen.

For det første reduseres familiens samlede skatt ved at barna får utnyttet frikortet – som de kan få etter at de har fylt 13 år. Frikortet innebærer at de kan tjene inntil 50.000 kroner i 2015 uten å skatte av beløpet. Dersom du i tillegg reduserer toppskatten er dette en fin bonus!

Gullpensjon

Riktignok må du som arbeidsgiver betale arbeidsgiveravgift, men til gjengjeld får ungdommen gratis opptjening i folketrygden som mer enn overstiger arbeidsgiveravgiften. Med nye pensjonsregler kan nemlig ungdom tjene opp til pensjon fra første krone – med 18,1 prosent av lønnsinntekten. Dersom de benytter frikortet fullt ut vil det si at de i tillegg til å få 50.000 skattefrie kroner også har spart opp 9.050 kroner i pensjon. Vi har en mistanke om at ungdommene kanskje ikke bryr seg så veldig mye om dette akkurat nå, men prøv gjerne å fortelle dem at dette er gunstig!

– Dersom barna ønsker å jobbe mer – og det er behov for det – er det fortsatt gunstig når vi ser på skatten for hele familien. Barnet vil antageligvis betale mye lavere skatt enn foreldrene et godt stykke oppover lønnstabellen, sier Bangen.

Dersom barna er under 13 år kan de tjene inntil 10.000 kroner skattefritt. I disse tilfellene er det heller ikke arbeidsgiveravgift å betale for deg som arbeidsgiver. Her skal du imidlertid trå litt varsomt når det gjelder timelønningen

Barn over 13 år kan tjene inntil 50 000 kroner skattefritt, og med de nye pensjonsreglene kan ungdom tjene opp til pensjon fra første tjente krone. (ILLUSTRASJONSFOTO)

og timelister. Det bør dokumenteres hvor lenge barna har jobbet, og timelønningen bør ikke avvike for mye fra offisielle minstelønnsatser for ufaglært arbeidskraft.

I tillegg kan selvsagt barna, som alle andre, tjene inntil 6.000 kroner hvert år skattefritt og uten innberetningsplikt dersom det er snakk om arbeid i hjemmet og/eller på hytta. Dette er ikke fradragsberettiget for deg i virksomheten, men det kan være en fin avlastning. Samtidig får barna nok penger til å kjøpe seg noe de kanskje har lyst på – og de lærer seg å jobbe for pengene. Ingen av delene er vel å forakte?

Også for voksne

Også ektefeller har muligheten til å sjonglere

med inntektene på lovlig vis. I et aksjeselskap skjer denne fordelingen i form av lønn, mens dere i annen virksomhet kan fordele inntekten skjønnsmessig. I hvert fall så lenge begge faktisk deltar i driften på et eller annet vis.

Samboere har ikke den samme muligheten til å fordele inntekten fra et enkeltpersonforetak, her må man gå en liten omvei for å oppnå nesten det samme. For å fordele inntektene må den ene samboeren ansettes og det må betales lønn fra enkeltpersonforetaket eller aksjeselskapet.

Dersom dere driver gjennom ANS eller DA (ansvarlig selskap eller delt ansvar) kan dere styre dette ved å ta ut særskilt arbeidsgodtgjørelse. **SB**

Opplysninger - på tro og ære

Mai er en travel måned for mange som har eget selskap. Selvangivelsen for næringsdrivende skal leveres innen 31. mai, og for mange byr dette på problemer av større og mindre art.

AV BÅRD ERLEND HANSEN, ADVOKAT I SBF SKATTEADVOKATER

Jeg skal ikke gå inn på de forskjellige praktiske problemene som kan oppstå, som for eksempel hvordan enkeltposter skal føres, men heller fokusere på ditt ansvar for at opplysningene er «korrekte og fullstendige».

Konsekvensene av å feile er nemlig kjedelige: Mangelfulle eller uriktige opplysninger kan medføre inntil 60 prosent tilleggsskatt. I tillegg gir det skattemyndighetene en utvidet mulighet til å endre selvangivelsen din/selskapets fra 2 til 10 år. Hvis du gjør feil kan altså Skatteetaten ta frem nettopp din næringsoppgave i 2020 eller 2024 – og ilegge deg straff for gamle synder.

Men hva mener så vi skattejurister med begrepet «korrekte og fullstendige opplysninger»? Svaret er både lett og vanskelig å svare på.

Det er sjelden spørsmål om hvorvidt en opplysning er korrekt eller ikke. Utgangspunktet er at opplysningene som gis i selvangivelsen må stemme overens med realitetene. Med andre ord er opplysningene enten korrekte – eller så er de ikke det.

Hva som er «fullstendige opplysninger» er imidlertid et annet spørsmål. Her er utgangspunktet at opplysningene er ufullstendige dersom de gir et fortegnert eller ufullstendig bilde av den egentlige situasjonen, selv om opplysningene som gis i og for seg er korrekte.

Det kan jeg best beskrive med et eksempel: Dersom alt som står i selvangivelsen er korrekt, men du unnlater eller glemmer å informere om en inntektspost, er det gitt ufullstendige opplysninger.

Dette eksemplet er veldig enkelt, for å illustrere et poeng. I virkeligheten er det ofte langt

vanskeligere å trekke grensen for hva som er fullstendige opplysninger. Dette er sågar en diskusjon som har beskjeftiget dommere i Høyesterett. Og her kom man frem til at opplysningsplikten er oppfylt dersom det er gitt opplysninger som gjør at skattemyndighetene har tilstrekkelige opplysninger om saken, slik at de kan stille ytterligere spørsmål og få et tilstrekkelig vurderingsgrunnlag.

Med andre ord: Det må gis tilstrekkelige opplysningene til at skattemyndighetene forstår hva som har skjedd.

Hva betyr dette så for deg når du skal jobbe med næringsoppgaven?

Det åpenbare er at du må gå over de forhåndsutfylte postene i næringsoppgaven/selvangivelsen og sjekke om disse stemmer overens med dine egne opplysninger. Blant annet må du sjekke at alle inntekter er tatt med. Det er en rekke opplysninger som hverken blir innberettet av andre eller som skattekontoret selv sitter på, og dette må du tilføye.

Er du i tvil om en inntekt er skattepliktig eller ikke, eller om en utgift er fradragsberettiget eller ikke, kan du la tvilen komme deg selv til gode. Det er greit å la være å føre opp den aktuelle inntekten og det er tilsvarende greit å føre opp fradraget, men det er avgjørende at du gir utfyllende opplysninger om dette og forklarer hva du har gjort og hvorfor. Skriv derfor et vedlegg som vil gi skattekontoret tilstrekkelig grunnlag for å ta opp det aktuelle spørsmålet.

Trenger du vår bistand? Vi kan hjelpe deg med skattesaker og vise deg hvordan du skal gå frem. **SB**

«**Men hva mener så vi skattejurister med begrepet 'korrekte og fullstendige opplysninger'? Svaret er både lett og vanskelig å svare på.**»